

Časopis s podobami za slovensko mladino.
S prilogo: „Angeljček“

Štev. 6.

V Ljubljani, 1. junija 1897.

Leto XXVII.

S è n.

Zemlja trudna je k počitku legla,
Mesečina je poljé prepregla,
Mrak pred njo je zbežal v temne jame,
V goste gozde in v človeške hrame.
V hramih mračnih vse je pozaspalo,
Oče, mati, v zibki dete malo.
Lahno — lahno — nihče ga ne čuje —
Z neba k zibki sèn krilat pripluje.
Ljubeznivo detece objame,
Je poljubi in v naročje vzame,
Bajke krasne mu v uhó šepeče,

Polne žara, polne čara, sreče — —
In ko zora nad goró zasije,
Spet poljubi, v zibko položi je,
Pa v višave blažene odplava —
Dete mirno, dete sladko spava
In smehlja se, kakor v jutru roža,
Ko jo solnca prvi žarek boža — —
O, le snivaj, le počivaj sladko,
Le počivaj, srečo vživaj kratko.
Bujno roža včeraj je cvetela,
Danes gine tožna, ovenéla!

Smiljan Smiljanič.

Iz koče v palačo.

(Povest. — Spisal St. pl. Orlovič.)

VI.

 „Ah, Magda, nesrečno dete!«, javkala je gospa Bergerica, ko se je pravljalo k nevihti, »v svoji samoglavnosti je zašla v gozd, reva blodi po gozdu, a nad njo se zbirajo hudourni oblaki.« Na vse strani je razposlala posle, a po vrsti so se vračali, ne da bi vedel kateri kaj o Magdi.

Proti večeru se je pomikal čuden izprevod proti Grebenu: štirje možje so nesli na nosilnici, spleteni iz smrekovih vej, še vedno nezavestno Magdo, srce ji je sicer še bilo, a počasi in slabo, za njo sta stopala Egon in Herman, za njima gospod župnik in Pavel, ki je bil še tako slab, da se je opiral pri hoji na jednega izmej tesarjev. Gospa Bergerica je skoro omedlela, ko je zagledala Magdo bledo, brez življenja pred seboj, tolažilne besede starega župnika so jo pomirile vsaj za nekoliko trenotij. Kočijaž Fric se je takoj odpeljal v mesto po zdravnika. Mej tem so obujali Magdo, kakor so vedeli in znali, uspeha so dosegli le malo, kajti le jedenkrat je zgenila levo roko in odprla za hip levo oko. — Težko so pričakovali zdravnika. Gospa Bergerica je nevstrpno vstajala in jadikujé vpraševala:

»Ali ga še ni? — — — Joj, joj, kje je tako dolgo? — — — Zdravnik mi morda vendar otme Magdico, mojo Magdico!«

Pozno se je vrnil kočijaž Fric z zdravnikom, njegov prihod je pomiril razburjena in obupana srca ter jim za trenotek vzbudil upanje. A kdo naj opiše občno pobitost, katera se je polastiła vseh, ko je izjavil zdravnik, preiskavši deklico:

»Nobene pomoči! Deklico je zadel v mrzli vodi po vsej desni strani mrtvoud, živila bo sicer, a mrtva na polovici telesa.«

Pavel je čul ves čas sam v spalnici; okusna večerja, suha obleka in topla soba mu je vrnila skoro vso moč, skoro se je čutil zopet čvrstega kakor prej. Sedel je ob mizi, opirajoč ob dlan težko glavo, srce mu je nemirno tolklo in kri se mu je zaganjala proti glavi, misel se je pripodila za mislio, neredno, kakor brez vsake notranje zveze:

»Kdo mu je dal pogum, da je planil za deklico? Kako grozno je bilo na temnem dnu mrzle vode! — — — Da je le rešena! — — — Ali ni storil nekaj dobrega? Zakaj se mu ni za to nihče zahvalil? Prav nihče. — — — Kaj je rekel zdravnik? — — — Joj, če bo taka živila, potem — — potem bodo Bergerjevi še hudi, da sem jo rešil! — Kaki roditelji, kaka deca! — Kakor kazen božja! — Kako strašno!«

Pred vrati se začujejo koraki, nekako renčanje, nekdo na rahlo potrka, vrata se odpró in proti Pavlu skoči — Hektor, ves premočen civili in pleza po svojem mladem gospodarju, za psom vstopi kočijaž Fric:

»Dober večer! Ko sem se peljal mimo vaše hiše, slišal sem psa, kako je žalostno lajal krog voglov. Smilil se mi je revež, moj stari znanec, poklical

sem ga in takoj je skočil k meni na voz. Ves zmešan je revež, ker je izgubil gospodarja. Žalostne novice prinašam iz mesta. Delavci so se uprli, davi so se tja pripeljali naš gospod in dali najhujše rovače zapreti, mej temi tudi vašega očeta!« Pavel je malone omahnil pri teh besedah, Fric ni pričakoval takega učinka svojemu govoru, pomencal je z nogami in se obrnil proti vratom:

»Pa lahko noč! V hlevu imam še dosti opravila!« Pavel je nemirno korakal po sobi, Hektor je tekal nekaj časa za njim, a ko je videl, da se ne zanima zanj, obstal je in začudeno opazoval od strani svojega mladega gospodarja, ki se je sicer vedno tako rad igrал ž njim.

»Mojega očeta je dal zapreti — Berger? Zakaj? — Uboga mati, kaj delajo sirota sama doma? — In jaz sem tu, in čakam še? — — — Moj Bog, moj Bog, kaj naj storim?« Hektor se je približal vratom in praskal po njih.

»Dà, dà, Hektor, le ven, le ven izpod te strehe! — Domov, domov!« Pavel zagrabi klobuk, odpre urno vrata in odhiti s psom iz grajsčine. Bilo je že po polnoči, ploha je ponehala popolnoma, le vihar je še razsajal in podil črne oblake po nebu.

»Domov, domov!« je šepetal Pavel in jo mahnil skozi gozd; korakal je vedno hitrejše, Hektor je tekal pred njim.

* * *

Po nevihti je vstalo krasno jutro; kakor žareč, na robih ostro brušen cekin se je dvigalo solnce iznad kadečih se gorá po prozornem, sinjem nebu.

Zgodaj se je prebudila Kreslinovka. Prebudila? Saj še zaspala ni, ampak sedela na postelji mej grozno resnico in še mej groznejšimi sanjami celo noč. Kaka so bila druga jutra. Na rahlo jo je vzbudil nje mož, prišedši s Hektorjem z vrta, kamor ga je vedla vsako jutro prva pot, da pregleda ohišje in nakrmi svoje golobe. A danes? Ona sama doma, mož v ječi, sin pri tujih ljudeh — celo Hektor se je nekam potepel. Žalostno se napoti na vrt in vrže golobom pred vратi peharček žita. Sveži, čvrsti zrak ji okrepi onemoglo, iztrapljeno telo, tudi srce se ji napolni z novim pogumom:

»Vso noč je besnela nevihta, kakor da bi bil napočil sodnji dan. Mislila sem, da izruje vihar vse drevje, da otrese vse cvetlice na gredah, a drevje je nepoškodovano, zdi se mi še jedenkrat jače, cvetlice cvetó še jedenkrat lepše. Lepo jutro po nevihti. Tudi na nas je prišla zdaj ljuta nevihta. Bog, usmili se nas, ne daj, da puginemo; ko ščitiš drevesa in cvetlice, ščiti še nas!« Iz tega premišljevanja jo predrami glasno govorjenje prihajajočih delavcev.

»Dobro jutro, gospa«, jo pozdravi jeden izmej njih, »ali še niso izpustili gospoda nadzornika iz ječe? Prišli smo, misleč, da ga dobimo že doma.«

»Prej ga ne izpusté, ko ne pričnete zopet delati«, odgovori ona.

»Mi pa prej ne začnemo, ko ga ne izpusté. Zakaj so ga pa zaprli? On nas je vedno podpiral in tolažil, nikoli nas ni hujskal k uporu, hujskala nas je Bergerjeva brezsrečnost in njegovo oderuštvo, zatiranje. Ali mu naj delamo

zastonj in s praznim želodcem? Ali naj mi zato trpimo, če on visoko igra, zapravlja in po nepotrebnem razkošno živi?«

»Berger je zloben človek, iz gole zlobnosti je dal zapreti Kreslina«, oglaši se drug delavec, »da ni roval nadzornik nikoli proti njemu, sam dobro vé, le peče ga, da je tak prijatelj delavev. Kdo bi vzel, n. pr. pohabljenega delavca pod streho in ga dal spodobno pokopati, ko bi umrl, kakor je to storil Kreslin z rajnim Peklenikom? S tem si je osvojil za vedno naša srca, mi ga zato nikoli ne zapustimo. Tovariši, ali naj sedi zdaj po krivici v ječi in le zaradi nas?«

»Tako dolgo ne začnemo delati, dokler ga ne izpusté, čeprav nam povišajo plačo. Zberimo se in idimo k jetnišnici, zahtevajmo, da ga izpusté iz lepa, če ne, uderemo v ječo in ga osvobodimo sami.«

»Nikarte, nikarte sami«, izpregovori proseče Kreslinovka, »pomislite, da so vojaki na njihovi strani, da bodo streljali na vas.«

»Vojaki naj streljajo na sovražnike, ko prihrumé v deželo, da nas ohranijo, ne pa na nas same, na svoje brate in očete, ki se potegujejo za nedolžnega človeka.«

»Moj mož je nedolžen«, nadaljuje ona, »njegova nedolžnost se skoro dokaže in pravični sodniki mi ga vrnejo, zanj se prav nič ne bojim. Le vas prosim, vrnite se mirno v tovarnico in pričnite z delom; gospod Berger vam gotovo poviša plačo, kajti uvidel je sam, da delavci ne morejo živeti ob tem zaslužku.«

»Tovariši«, oglaši se nov govornik, »ako tako napravimo, imeli nas bodo za tepce in otroke, ki sami ne vedó, kaj bi radi, ki se kujajo le za kratek čas. Brez nadzornika Kreslina ne smemo ukreniti ničesar, on naj nam svetuje, on naj nas vodi k boljši bodočnosti. Idimo, da ga osvobodimo, da« — — — Govornik preneha in se radovedno ozre, — v velikanskih skokih in lajajoč se pridrvi na vrt Hektor, za njim prihiti Pavel, a kakšen? Ves raztrgan in blaten: ko je hitel po gozdu, razčesalo mu je trnje obleko, izpodikal se je ob koreninah in padal po blatni poti, oster trn mu je napravil po levem licu globoko in zevajočo krvavo brazdo.

»Moj Bog, Pavel!« vzklikne mati in mraz jo preleti po vsem telesu, ko zagleda sina tako izpačenega.

»Mati, ljuba mati«, zakliče Pavel in se oklene matere.

»Pavel, odkod prihajaš tak?«

»Nič ni hudega, mati; najprej vas prosim kake jedi, jako sem slab, potem mi zavežite rano in mi pripravite staro obleko, da se preoblečem.« Po vrsti pristopijo nato delavci in se izrokujejo s Pavлом.

»Oprostite, možje, počakajte malo, skoro se vrnem«, po teh besedah odide Kreslinovka s Pavlom v hišo. Njegov nepričakovani prihod je nekoliko potolažil razburjenost delavcev in starejši izmej njih je opomnil:

»Tovariši, nikdo ne more služiti dvema gospodarjem. Nadzornik Kreslin ni tako navezan na nas kakor na Bergerja. Ko bi ga mi s silo osvobodili, kdo vé, kaj bi mu storil Berger. Pravijo sicer, da mu je daroval to kočo, a utegnil bi mu jo vendor zopet vzeti in ga iz službe odsloviti. In kdo bi imel

kaj od tega? Pustimo torej Kreslina v ječi, o njegovi nedolžnosti se skoro prepričajo, in tako se morda zopet vendar pobota z Bergerjem. Z neprevidnim ravnanjem spravimo lahko njega in sebe v veliko škodo!«

»Kreslina moramo takoj osvoboditi, da nam svetuje in posreduje mej nami in Bergerjem, brez dela, brez zasluga ne moremo izhajati dolgo«, oglaši se nekdo drug. Nato se vrne Kreslinovka in jim reče:

»Možje, po tem, kar se je zgodilo, ne more moj mož več ostati pri Bergerju; namestu njega dobodete najbrže drugega nadzornika, on vam torej ne more več pomagati, obrnite se kam drugam! Bog pomagaj vam in nam!«

Naši vzorniki v zgodovini.

3. Danijel O' Connell.

(Konec.)

Pri takem možu pač ni treba še posebej omenjati, da je bil tudi izvrsten oče svoji družini in dober vzgojitelj svojim otrokom. Najrajše in najprisrčnejše se je veselil, kadar mu je pripustil čas, pri svoji ljubljeni družini v domači hiši. Bridka žalost mu torej presune srce, ko mu v 35. letu srečnega zakona umrje ljubljena soproga. Pa prav po katoliško si gre tolažbe iskat v cistercijanski samostan, kjer opravi duhovne vaje. Menihi ga slovesno sprejmó s procesijo pri samostanskih vratih in, ko pridejo ž njim v kor, zapojo vsi zahvaljeno pesem »Te Deum«. Veliki mož je bil sprejel že marsikatero čast, pa tako ga še ni nič ganilo, kakor »Te Deum« v samostanski cerkvi. Bilo mu je, kakor bi nekako čutil sprejetje v večnosti po dolgem delu in trudu.

Vendar tako hitro še ni imel iti vživat plačilo za svoj trud; čakalo ga je še težko delo; prestati je moral še največjo krivico. Češ, da kali mir, da je zaročnik itd., klican je bil pred sodbo in 30. maja 1844 obsojen za jedno leto v ječo in precejšno denarno kazzen, čeravno mu niso mogli ničesar dokazati. Sodnik Burton je jokaje bral obsodbo ter komaj končal. Blagi O' Connell pa je mislil le na to, kako bi pomiril užaljeno ljudstvo, in šel je v zapor, rekši: »Bodi Bog zahvaljen! za Irsko sem v ječi!« Bil je še zadosti dobro postrežen v ječi in že v začetku septembra je prišlo sporočilo, da je višja sodnija ovrgla sodbo, da je tedaj prost. Neizmerno veliko je bilo veselje povsod. O' Connell skoro ni mogel dalje, vse ga je hotelo videti, pozdravljati; reče jim, naj bodo sicer veseli, »ker srečni ptiček mora žvrgoleti«, vendar naj se mirno razidejo in Boga zahvalijo za to milost. Drugo jutro, 7. sept., gre na vse zgodaj še nazaj v ječo, da tam dokončá devetdnevnicu, ki jo je bil z drugimi katoliškimi jetniki pričel v čast Materi božji za praznik njenega rojstva. Ne pozabi v svojem veselju tudi žalostnih ter odkupi štiridesetim jetnikom prostost. Marijin praznik, 8. septembra, je bila slovesna sv. maša

in »Te Deum«; in kakor po glavnem mestu so po vsej Irski klečé hvalili Boga za toliko veselje; preganjanje jim ga je storilo še tisočkrat ljubšega in častitljivejšega!

Komaj oproščen gre zopet na delo za vero in dom. Pa čedalje bolj mu peša zdravje. Sitna pravda in ječa je bila za skoro 70 letnega moža prehuda poskušnja. Slaba letina 1846 je bila vzrok hude lakote na Irskem. Še jedenkrat poskusi častitljivi starček svoje moči ter hiti 26. januarija 1847 v London, da bi prišla vlada na pomoč stradajočemu ljudstvu. Pa njegova prošnja je bila zavrnjena in njegovo srce je vsled tega še bolj potrto.

Sedaj nevarno zboli. Zdravniki mu svetujojo, naj gre v gorkejše kraje. Tudi sam je že zdavno hrepenel romati v središče krščanstva, na grob svetih apostolov Petra in Pavla. V Rimu pri nogah svetega očeta Pija IX., je misil končati svoje življenje, katero je bil vse posvetil v službo katoliški cerkvi. Napoti se skoz Francosko in vzame s sabo svojega duhovnika, dr. Mileya, in dva sina ga spremljata. Že na Francoskem se je čutil zelo slabega in v Genovi nastopi nevarnost tako velika, da starček pričakuje najhujšega in želi sv. zakramentov. Bilo je 15. majnika ob dveh zjutraj, ko stopi 88 letni nadškof sam z Najsvetejšim v bolnikovo sobo. O'Connell sprejme pri popolni zavesti z veliko pobožnostjo svete zakramente. Najsvetejše ime Jezus, »Spomni se« sv. Bernarda in vrstice iz psalmov so mu bile vedno na jeziku. Vse njegove misli so bile obrnjene le na božje reči: zadnjih štirideset ur ni ust odprl za drugo besedo kakor za molitev. Vse svoje življenje je svojo vero javno spoznaval, prisrčno ljubil, zvesto izpolnjeval: sedaj mu je bila mogočna tolažba v smrtni temoti. »Pripravljanje za smrt« sv. Alfonza Ligvorskega je bila zadnja knjiga, ki jo je bral; pri njem so jo našli in poznalo se ji je, da jo je pogosto rabil. — Umrl je še tisti dan v soboto ob pol desetih zvečer, ravno v sredi Marijinega meseca. Njegova zadnja želja, prelepa želja je bila, da »naj počiva njegovo srce v Rimu, njegovo truplo pa na Irskem!« Ta slednja želja tako lepo vse na kratko pové, kar se more sploh veličastnega povedati o tem slavnem možu.

Dr. Miley in pokojnikov sin Danihel sta prinesla dragoceno zapuščino, preblago srce v skrinjici počivajoče, v Rim. Sv. oče Pij IX. vskliknejo: »Ker nisem bil tako srečen objeti junaka krščanstva, naj objamem vsaj njegovega sina. Z največjim sočutjem sem bral sporočilo o njegovih zadnjih trenutkih; njegova smrt je bila res blažena.«

Cerkveno opravilo za ranjcega je bilo na moč slovesno v cerkvi svetega Andreja. Slavni pridigar o. Ventura je imel žalni govor, v katerem je prekrasno slikal izredne zasluge pokojnikove in prelepe lastnosti njegovega bogoljubnega srca. Končal je tako-le: »S sv. imenoma Jezus in Marija so ugasnili slednjič odmevi tistega mogočnega glasu, ki je zdrizal zemeljski krog, in potlej se je povzdignil proti nebu veliki duh, ki si je bil pridobil strmenje sveta. Ni mu bilo dano v zemskem telesu se prikazati v Rim. Prišel pa je semkaj v duhu in po svoji nežni ljubezni je tudi takorekoč umrl tukaj. Zakaj njegova zadnja volja je bila: »Moje telo na Irsko, moje srce v Rim, mojo dušo v nebesa!« Kakošna oporoka, kakošna zapuščina je to! Si li morete

misliti veličastnejši in ob jednem pobožnejši testament! Irska je njegova domovina, Rim je njegova cerkev, v nebesih je njegov Bog. Bog, cerkev, domovina, ali z drugimi besedami: veličastvo Božje, prostost cerkve, blagor domovine njegove, to so bile velikanske namere vseh njegovih dejanj, to blaga, jedina težnja njegove ljubezni. Ljubi svojo domovino, zato ji voli svoje telo; še bolj ljubi svojo cerkev in zapusti ji svoje srce; še bolj, kakor cerkev, ljubi svojega Boga in njemu izroči svojo neumrljivo dušo!«

Truplo njegovo se je šele avgusta 1847 prepeljalo na Irsko in je bilo v glavnem mestu Dublinu skoro po kraljevsko sprejeto. Na tisoče priprostih in imenitnih ljudij ga je spremljalo v groba mirni dom. Živel je 71 let, devet mesecev in devet dnij. Njegov spomin je vsekran v kamen in jeklo v Rimu in na Dublinskem pokopališču; najboljši, in pa najtrajnejši spomin si je postavil v ljubečih in hvaležnih srečih dobrega irskega naroda, kateri ga nikdar ne pozabi!

Svetniki - ljubitelji in ljubljenci živalij.

(Po Fr. Lindenu priobčuje Jos. Volc.)

XXX.

Svetnik S o l a (umrl 790) je oznanoval vero na Angleškem. Deloval je v okolini mesta Eichstätta. Nekdaj je šel na potovanje. Da bi pa hitreje potoval, zajaše konja. Na poti zapazi njegov konj volka, prežečega na čredo. Zato se začne plašiti. Svetnik pa zapové konju, naj gré na volka in ga umori. In glej! Konj se zaleti v zver in jo bije s kopiti, da mrtva obleži.

XXXI.

Svetnik S i m p e r t je bil škof v Avgsburgu. Umrl je l. 815. Kmalu po njegovi smrti se je zgodilo to-le: Ne daleč od Avgsburga je prišla volkulja do neke kmetske hiše. Pred hišo se je igralo dete, katero so brezskrbni stariši samo doma pustili. Tedaj pograbi volkulja otroka in ga odnese v goščo. Mati otrokova se žalujoča zateče k sv. Simpertu. Njena prošnja ni bila zaman! V kratkem prinese volkulja otroka popolnoma zdravega nazaj, ga položi na prag hiše in mirno odide.

XXXII.

Sveti M e i n r a d (umrl 861) je bil puščavnik na Švicarskem. Živel je v okolici, kjer je sedaj imenitna Marijina božja pot v Puščavi (Einsiedeln). Bil je puščavnik v pravem pomenu besede. Jedina druščina njegova sta bila dva krokarja, katera je sam izredil. Bog pa je hotel, naj tudi ljudje zvedo za njegovo bivališče, da bi jim bil pomočnik in svetovalec v dušnih potrebah.

Kmalu so vreli ljudje od vseh strani k svetniku iskat pomoči in tolažbe; zvedela sta zanj tudi dva hudobneža, Rihard in Peter. Mislila sta, da mora svetnik že mnogo denarja imeti, ker toliko ljudij zahaja k njemu. Skleneta tedaj svetnika umoriti in oropati; bila sta morije že navajena. Ko prideta v ono samoto, kjer je svetnik prebival, ju zapazita svetnikova krokarja. Tako začneta kričati, da je odmevalo po vsem gozdu. Svetnik pa je bral med tem ravno sveto mašo v kapelici. Po višjem navdihnjenu je zvedel, da mu je smrt blizu. Roparja začneta razbijati in zahtevata, naj jima odpre. Svetnik opravi še kratko molitev, potem pa odpre vrata, nudeč roparjem kruha in vina. Roparja pa s tem nezadovoljna zahtevata denarja. Zastonj jima zatrjuje svetnik, da nima ni zlata ni srebra. V hipu planeta nadenj in ga nečloveško umorita. Toda zastonj iščeta po groznem delu denarja. Zato hitro pobegneta. A tudi krokarja svetnikova zletita za njima in ju nadlegujeta na vseh njunih potih. Zastonj se branita roparja. Kričeča krokarja ju spremljata kot zla duhova do Curiha. Tu so že zvedeli o grozovitem umoru svetnika Meinarda; ker so mnogi poznali krokarja svetnikova, jamejo takoj sumiti, ta človeka sta morilca svetnikova, ker sta bila od krokarjev preganjana. Kmalu se skaže njiju hudo-delstvo. Obsojena sta bila in sta umrla na kolesu. Tako sta maščevala krokarja smrt svojega reditelja.

Pomladne pesni.

4. Ptice.

Ge vali, lahkокrila ptica, vali,
Ne glej tako boječe v mé,
To rahločutno srce moje žali;
Le vali, lahkокrila ptica, vali!

Prihajal vsak dan k tebi bom veselo,
V pritličji tvoj bom gledal dom,
Ko v logu tihem bode vse živelo,
Prihajal vsak dan k tebi bom veselo.

Nikar, nikar ne boj se, ptica mila,
Na tvoje gnezdo pazil bom,
Ne bo se zla ga roka dotaknila,
Nikar, nikar ne boj se, ptica mila.

Ko lahna bo perot zarodu godna,
Pripelji z drugom ga v moj vrt;
V njem ne doseže roka vas usodna,
Ko lahna bo perot zarodu godna.

Jaz hranil, branil bom vas z dušo celo,
Ti z drugom pela boš sladko;
Ponavljaj zarod pesem bo veselo,
Jaz hranil, branil bom ga z dušo celo.

Andr. Rapè.

5. Potoku.

Gn tudi ti — po svoji volji
Šumlaš glasno po cvetnem polji,
Zakaj bi pač ne bil vesel,
Ti mlade vesne glasni sel.

Kjer vsklila kaka bo cvetica,
Napôji tvoja jo vodica,
Preteci hitro širni svet
In vzbudi mi ob cvetu cvet.

Le hiti dalje, dalje hiti,
S sabó ne moreš me zvabiti,
Saj srce tu je srečno moje,
Kjer vsak mi glas o domu poje.

Andr. Rapè.

6. V tujini.

Glasno prepeva slavec v seči,
In z drugom ptičica skrbnó
Donaša gnezdo si vesela,
In poje vse, vse vriska, dela,
Življenje vse živi novó.

In jaz? Otožna duša moja!
Ko vsaka veseli se stvar,
Kako naj moje srce raja,
Ko trpka ga zavest navdaja,
Komu, komu sem tujec mar?

Vre množica ob meni tuja
In tuj mi jezik in obraz,
Vsak tu ima domovje svoje,
A domotožje le je moje,
O kam, o kam naj vstopim jaz?

Nazaj, nazaj med znane gore
Na sveta mi domača tla,
Želi to srce nepokojno,
Saj tam objamem srečo dvojno:
Domovje in pa konec zla.

Andr. Rapè.

7. Pri pogorišču.

Naj tako me gledaš milo,
Ptica, iznad suhih vej?
Vem, da sem si se vrnila
Polna upov in nadej.

Kraje lepe si preplula,
Zrla mnoge si ljudi,
A spoznala si, da takih,
Kot so tu, za tebe ni.

Kaj tako me gledaš tožno?
Dom, kaj ne, pogrešaš tu?
O, le tiho, ptica moja,
Tu ni prejšnjega miru.

Dom moj ogenj mi razdél je,
Gnezdo tvoje razdejal,
Le odleti zdaj od todi,
Tukaj bodem sam ostal.

Hiti, svoje gnezdo lično
Kam drugam sedaj pripni,
Ni še nov mi dom sezidan
Tu kjer zibel tekla mi.

Ko pomlad pa zopet v drugo
Mi priromaš v rojstni kraji;
V novi hiši naju srečna
Mir poprejšnji združi naj!

Andr. Rapè.

Petránova Ljudmila.

(Povest. — Spisal Dobrávec.)

(Konec.)

IV.

Naslednji dan se je začel z lepim, jasnim jutrom. Milijoni kapljic so odsevali z rosne trave po livadah in senožetih, odsevali so tudi s cvetic na malem vrtiču poleg Petranove hiše, ki je pa menda danes zadnji dan Petranova. Ljudmila ni mogla drugače, kot da je šla med svoje ljubljenke na vas. Pogledala je vsako prav od blizu, kakor bi ji hotela povedati, da se bosta kmalu morali ločiti. Dostikrat prej je odmevalo v tem času izmed malih gredic veselo petje, a danes nisi slišal glasa. Lepota poletnega jutra, prijetna vonjava in veličastno božje solnce niso imeli danes toliko moči do njenega srca kot tiha, moreča skrb in žalost. Otožno se je ozrla čez ograjo proti Korenovi hiši, viru vsega zla in žalosti v njeni duši. Tako je opazila malega Milančka. Velik slamnik mu je skoro popolnoma zakrival rmenolaso glavico, roki je možko držal v žepu kot vaški župan in ponosno se je pomikal bliže ograji. Tega vsaj danes ne smemo zameriti mlademu junaku, zakaj prvič je oblekel nove hlače.

O tako slovesnem dnevu, ko je tudi on napravil važen korak v človeškem življenju, pa bi se človek držal samo doma in bi ne smel, čeprav samo do soseda, pogledat, to se je zdelo malemu dečku nedostojno, če ne celo žaljivo. Silil je ven, le ven v pisani svet.

»Milka, hlače, glej no, hlače imam danes!«

Deklica je pogledala preko vrtne ograje in ni se mogla vzdržati smeha videč malega junaka v prvih hlačah.

— Milanček, ti si vrl dečko, že vidim. Pa velik si, velik in močan.

»Kmalu bom tolik kot stric Pavel, kaj ne?« hvalil se je mladi Korenov dedič.

— Kako si oddal sinoči pismo, fantič?

»Nesel sem ga stricu na mizo.«

— Ali so bili doma?

»Ne; prišli so šele zvečer.«

— Morda ga še niso prebrali.

»Ne vem«, reče deček počasi in užaljeno, da je tako slabo opravil izročeno mu nalogu. »Saj nisi nič rekla, Milka, da ga morajo tudi prebrati. Čakaj! pojdem povedat, naj je preberejo!« Že se je hotel vrniti.

— Stoj no! Ni treba hoditi. Nekaj bi te rada vprašala. — Deček postoji in gleda, kaj bode sedaj.

— Ali so tvoj ata doma?

»Doma v prodajalnici, če niso že odšli v trg.«

— Torej pojdem s teboj. Govorila bi rada ž njimi.

»Milka, le pojdi. Pokažem ti novega konjiča, katerega so mi prinesli mama oni dan iz semnja. Tak je, kakor živ: oči, ušesa, grivo, rep in tudi dlako ima povsod. Vsak večer spi pri meni na postelji, da mu ni pretrdo. Pojdi, no, brž, Milka!«

Blagi deklici je bilo v tem hipu prav toliko do Milančkovega konjiča, kot letošnjemu poletju do lanskega snega. Bala se je le, da kapitan ni dobil njenega lističa, zato se je namenila iti sama prosi milosti. Stopila je za dečkom v prostorno vežo Korenove hiše. Milanček je bil kmalu na vrhu stopnic in odprl vrata one sobe, kjer je počival njegov konjič.

»Milka, pojdi no za meno. Bodeš videla, kak lep sivec je.« Deklica je gledala boječe za njim. Vedela je namreč, da bi ne bilo spodobno, ko bi slušala Milančka. Tudi jo je preveč skrbelo, kako bo opravila pri hudem sosedu. Samo ljubezen in pa nada, da bi videla ljubljeno mamico še kdaj veselo, ji je velela poskusiti s prošnjo še pri samem Korenu.

Odpró se stranska vrata. Milka se strese kakor šiba, meneč, da pride sam Koren, a ni ga bilo. Dečkova mati je slišala Milančkov glas na stopnicah in prišla gledat, kaj počenja nemirnež neugnani.

»Kaj bi pa ti rada, Milka?« ogovori jo prijazno.

— Oprostite, gospa, prišla sem prosi, da bi nama z mamo ne prodali hiše.

»Ljuba moja, prav nič bi ne opravila, tudi ko bi že ne bilo prepozno. Mojega soproga namreč ni doma, ravnokar se je odpeljal po opravilu v trg. Sinoči sta se sprla s kapitanom, danes je šel menda zastran njega tja. Škoda, škoda, da ni drugače. Glej, Milka, prav všeč si mi. Ali mojemu možu je zastonj vsaka beseda. Še celo kapitana užene. Potrpi, Bog bode že kako preložil.«

Malo potolažena je šla Milka zopet domov.

Dopoludne je bilo zeló soparno; zemlja je pokala same vročine in susceče seno je prijetno šumelo pod žarki pekočega solnca. Delaveci so hiteli, grabili, skladali, obračali in sušili, nakladali in vozili mrvo domov. Senožeti so bile kakor mravljišča. Vsem se je zeló mudilo; zakaj modri možje, ki se

razumejo na to, kakšno vreme kaže praktika in kaj obeta bodeča neža pod streho, uganili so tudi v Dolini, da popoludne ne bode rado brez dežja; prav gotovo pa pride ploha z večerom; tako so se strinjala prerokovanja.

Kapitan je nemirno stopal po polju in sedaj pa sedaj pogledal na nebo, dasi je imel sto drugih skrbij.

Res so začeli kmalu popoludne gledati beli gručasti oblaki kakor ogromni velikani od juga in severa čez domače gore v tiho Dolino. Njihove glave so se vzdigovale višje in višje. Potem je zavil zahodni veter in podil prah pred seboj po cesti. Ko se mu je pozneje vzprotivila burja, naredila sta vrtinec in vzdignila prah kakor stolp visoko pod nebo. Jelo se je temniti in daljni grom se je oglašal. Hkrati se je ojačil tudi veter in dvigal prah vedno silnejše.

Kôsci so že zložili seno v kôpe ter hiteli z vozovi pod streho; kmetič na njivi se je pa milo oziral v nebo, da bi skoraj začelo rositi blagodar. Nekoliko pred mrakom se je nebesni svod popolnoma pogrmil z groznimi oblaki. Bliski, kakor velikanske ognjene kače, so švigali v temnem polmraku, da se je človeku zganjala duša. Silna burja vendar ni ponehala. Kakor v najhujši zimi, samo ne tako mrzla, je bučala čez drn in strn; in oni kmetovalci, ki so se sprva bali toče, so se tolažili s tem, da ne bode niti dežja veliko.

Grmenje je bilo vedno bližje in vedno silnejše. V daljavi so odmevali treski. Bila je grozna noč, kakor sodnji dan.

Kar se zasveti, kakor da sijejo vsaj štiri solnca. V tistem hipu nekaj poči kakor z dobro puško, in le z bližnjih holmcev in s sosednjih oblakov je donel grom; na Korenovem hlevu pa se je zasvetil plamen.

»Če ne bo drugače«, godrnjal je kapitan Pavel tedaj sam s seboj v svoji sobi, »kupim jaz Petranovo hišo za vzklicno ceno«. Toda kmalu je nehal, zakaj čudno se mu je zdelo, kaj pomeni tako živahno tekanje in krik po dvorišču. Kakor bi trenil, bila je namreč vsa streha v plamenu. Vsled silne burje se je ogenj prijemal sosednjih poslopij. Začela je goreti tudi Korenova hiša.

Pomagaj, kdor more!

Strašanski krik se je razlegal z gorišča. Vse je vrelo skupaj, vsi so hiteli spravljati pohištvo in štacunsko blago v varnost. Ogenj je lizal brezozirno vse, kar je dosegel. Korenova žena je vpila in obupno vila roké, govorila je pa vse zmešano. Zato ni nihče prav vedel, česa bi se najprej lotil.

Požar je divjal silovito, in močna ploha, ki se je usula med tem, kakor da ga je hotela še pospeševati: gorelo je, kakor bi polival z oljem.

Zivino so rešili in tudi blago iz vseh pritličnih prostorov. Zgornji deli hiše so bili pa vsi v ognju, nihče si ni upal blizu. Plamen je švigal grozovito skozi okno in skozi streho, in vendar je bil v prvem nadstropju Korenov največji zaklad — mali Milanček, katerega je že dela dekla spat. Toda kdo se je spomnil ubožčka v grozni zmešnjavi.

Pavlu so znesli njegove reči, kolikor so jih mogli v naglici pогrabitи, na prosto; on je pa dajal ukaze na levo in desno ter pomagal vaščanom,

ki so gasili. Tudi on se je vedel jako čudno, in ljudje so že počeli misliti, da z blagim možem ni vse v redu.

Njegov brat Ivan se ni še vrnil iz mesta, kamor je bil šel po denar, da ga odplača in spravi iz hiše. Zares, zelo navskrižna brata.

Tudi Ljudmila je prišla bližje in pomagala nositi vodo. Videla je, kako je jadikovala Korenova dekla, kateri je zgorela obleka in menda nekaj denarja; toda kakor bi trenil skoči Ljudmila k nji in jo prime za rame: »Metka, kje imaš dečka?« Dekla ni mogla samega strahu niti povedati; le kazala je prestrašeno tja gori v razsvetljena okna. A huje kot dekli je bilo Ljudmili. Ni mogoče popisati, kako ji je razsvetlil požar preplašeno lice. Groza, strah, očitanje in pomilovanje se je v istem hipu zrcalilo na njenem licu. Vendar to le za trenotek.

»O, ti, brezskrbna ženska!« reče dekli, a v splošni zmešnjavi je ni slišal nihče. Prerije se skozi množico, kjer so ženske namakale rešilcem rjuhe. Hlastno zgrabi najbližje mokro ogrinjalo in hiti ž njim ovita proti vratom. Toda strašanski smrad in dim jo je hotel zadušiti. Možje z zavezanimi ustmi in nosovi so valili tam mimo velike sode iz prodajalniške zaloge, deklica se je pa tesneje stisnila v rjuho in zletela kakor srna navzgor po stopnicah do vrat, kjer je videla zjutraj dečka, ko jo je vabil, naj gré pogledat njegovega konjiča. Na vratih je že slišala žalostno in pridušeno zdihovanje. Duri so že gorele. Brez pomisleka je odrine in vidi, da gorí dečku pri nogah posteljnjak in odeja. Obupno je stezal revček ročici na pomoč, a nikogar ni bilo, ki bi ga rešil iz dušilnega dima. Ljudmila ga zgrabi in nese na prosto — — —

Kolikorkrat je pozneje deklica sama pripovedovala ta grozni prizor, dostavila je, da ne vé, kaj se je nadalje godilo ž njo. Zavedla se je šele pri materi na postelji. Tudi mi ne moremo kaj, da ne bi se spomnili tu pomoći angelja varuha, ki dostikrat tako čudovito pomaga svojim varovancem. — Ljudmila ni bila s svojim bremenom niti sredi stopnic, ko se je podrl strop z groznim ropotom. Zgrudila se je z dečkom in ni mogla več iz dima in plamena, ki je napolnil vso vežo. Prihiteli so možje in oba odnesli na cesto. Milanček ni bil skoro nič opečen, ona pa samo po rokah in obrazu, a ne nevarno. Spravili so jo nezavestno domov, ko so ji ženske pogasile gorečo obleko.

Korenka je strastno zgrabila dečka, kapitan jo je prijel za roko in dejal: »Vidiš, Ljudmila ti je rešila sina!«

— Bog ti povrni, blaga deklica. Nikoli te ne zabim!

V tem času je prišel domov Ivan Koren.

Kakor besen je vpil in razganjal s poti množico. Bilo je že prepozno. Streha je zagrmela z groznim treskom na kup, plamen je pa švignil visoko pod nebo; vsa okolica je bila tako razsvetljena, da bi pobral šivanko deset streljajev od pogorišča. Povsod se je raznesla žalostna novica, da imajo nocoj v Dolini grozno noč.

Slednjič zapoje trobenta. Prišlo je gasilno društvo iz mesta z brizgalnico in drugim orodjem. Toda rešiti se je dalo le malo več. Koren, dasi še ponosen in osvete željen, je bil brez strehe in hvalil Boga, da mu je ohranil ženo in sina.

* * *

Kakšna izpремемба v naravi naslednje jutro! Sinoči, ko so se gasilci že razšli in pustili samo straže na pogorišču, je divjala nevihta, kakor da so se odvezale vse naravine moči; danes je nebo milo, jasno, zrak svetel, prozoren in mil kot človeški obraz, ko se je polegla v prsih razgrajajoča strast. Solnce plava veličastno po vedrem nebu, ki je prav kakor umito. Vse diha novo življenje, vse se veseli božjega darú, ki je napojil suho zemljo.

Kapitan Pavel je šel že zjutraj zgodaj na polje pogledat, da li ni morda toča napravila škode. Tu in tam je res ležalo po tleh odbito listje, a škode nikake. Rahločutnega moža je namreč vsaka nadloga, ki jo je videl na svojem bližnjem, nemilo dirnila v srce. Prošlo noč ni spal kapitan prav nič, zakaj strah ga je bil preveč vznemiril. Požar mu je uničil marsikak spomin iz prejšnjih časov, vendar mu danes bije srce veseljše in mirnejše kot minole dni. Hvalil je božjo previdnost, ki je vse tako uredila, da revama v Petranovi hiši menda ne bo krivice. Spomnivši se, da ima biti še ta dan dopoludne dražba, krene domov in radovedno čaka, s čim nagradi brat junaško Ljudmilo.

Delavci so vlačili narazen še tleče tramovje in razkopavali podrtine na več mestih, da bi cenilni možje, ki so imeli priti pregledat škodo, lažje spoznali, koliko je škode. Koren je bil namreč zavarovan, zato ni toliko čutil nesreče. V mislih se je bavil z načrti, kako in kaj bi začel zopet zidati. Zgodaj je že brzovabil zavarovalnici v Ljubljano, naj pridejo pregledat pogorišče. Sporočil je pa tudi sodišču v mesto, da je odstopil od tožbe proti Petranovki. Dražbo naj opusté, vse drugo poravnata z vdovo pozneje sama. Jednak sporočilo je dal tudi Petranovki, ki je blagrovala svojo velikodušno hčerko.

»Kaj hočem«, rekel je Koren svoji ženi, »dasi je bilo ondaj mnogo škode naši hiši; ali sin je pa le sin, in ljudje so mi pravili, da ga je rešila samo Ljudmila.« Korenovka je hvaležno pogledala soproga in pogladila lasce spečemu Milančku.

Vsi so odobravali njegovo početje.

Nekaj dnij pozneje so delavci razkopavali grušč in kamenje v pogorelem hlevu. Prav v onem kotu, kjer so navadno spali hlapci in volar, se je odvalil velik kamen iz zida. Ijudje so se čudili, da je tam porušeno zidovje, ko ogenj ni niti segel tako nizko. Ko pregledavajo udrtino še natančneje, se oglasi nekdo: »Čakajte, mašne bukve! To je dobro znamenje!« Res so našli v starih cunjah zavit star molitvenik, nekoliko plesnjiv sicer, a sploh dobro ohranjen. Na prvem listu so bile načrkane besede: »Te bukve so Boštijana Boštjančiča iz Vrbiča h. št. 19. Kdor jih najde, naj jih vrne.«

Poleg molitvenika so bili pa tudi trije omoti. Ko so jih pregledali, je bilo v vsakem sto bankovcev po goldinarju.

Delavci so poklicali gospodarja.

»Zaklad smo našli, zaklad!« so mu kričali veselo nasproti.

Koren gleda, gleda in se čudi. Spoznal je namreč, da so to prav tisti omoti, ki jih je zmanjkalo v omari njegovega očeta. Šel je tudi pogledat v

svoj zapisnik in rad potrdil delavcem, da Boštjan Boštjančič ni bil nihče drugi kot nekdanji volar Baštè, ki je — kakor vse kaže, imel denarje skrite v zidu poleg postelje.

»Vsaka stvar pride prej ali slej na dan. Bašteta je pa Bog sodil. Tako so uganili delavci in nekateri izmej domačih so se celo spominjali, da je hotel nesrečni volar prav na zadnjo uro še nekaj povedati. Gospodar je poхvalil zveste delavce; potem pa molče pobral bankovce in videč, da niso skoro nič poškodovani, jih je kar sam nesel — Petranovki.

Kapitanu se je orosilo oko, ko je izvedel, kako se je stvar obrnila, in še raji kot prej se je oglašal pri raznih rokodelcih po vasi ter o vsaki priliki povdarjal, kako lahko bi se bil njegov brat prenagli. Ljudmila in njena mati sta pa imeli pri Korenu vedno dosti dela. Radi in mnogokrat sta priпovedovali pozneje, da sta našli po dolgih letih bridkostij in skušnjav pri Korenu svoj drugi dom.

Iz mojega spisovnika.

(Prioběl Ant. Maier.)

10. Mušnica.

Mušnica je zeló strupena goba. Kocen je bel in votel in ima blizu gornjega konca majhen obroček. Klobuk je na zgornji strani rudeč in posut z belimi bradovicami. Obroček in bradovice so ostanki bele kožice, v katero je mlada mušnica zavita. Plodna plast je sestavljena iz mnogih listkov, na katerih visi tros. Mušnica ji rečejo zato, ker jo na mleku dajejo muham, da pocepajo. Mušnici je podoben karželj, ki pa je jedilna goba. Karželj ima rudeč klobuk, na katerem pa ni belih bradovic. Njegov kocen je rumen in brez votline.

Otroci! nabirajte in dejte samo take gobe, katere prav dobro poznate in še te samo takrat, če niso stare.

Pregovori, izreki in pametnice.

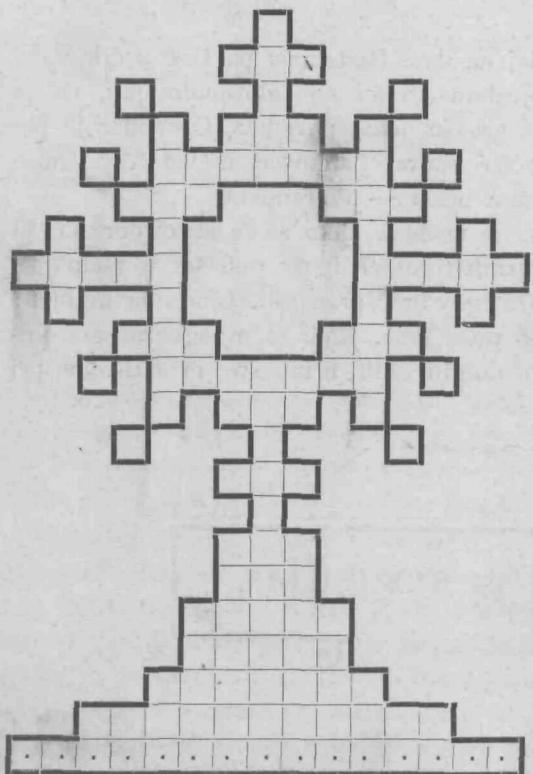
(Zapisal A. K. Sežun-ov.)

10. Ves dan vporabljal v dobra dela,
Zvečer ti vest bo hvalo pela.
11. Na svetu še marsikaj nazaj dobiš,
Umrlih starišev zastonj si želiš.

12. Gizdavo — nezdravo.
13. Nedolžno oko in rudeč lici
Pričujejo o nedolžni dušici.
14. Molčanje je lepa navada, klepetavost grda razvada.
15. Človeški jezik ima dvojna vrata,
Govôri rad, kar je beseda zlata.
16. Spoznanje lastnih napak —
K poboljšanju prvi korak.
17. Čist značaj je zlata duša.
18. Kdor sebe izpopolnuje, tudi bližnjemu koristi.
19. Človek ima za-sé v svojem srcu
največ prostora.
20. Bolezen priskače, zdravje prileze.
21. Kdor vé, kako si je bolezen zadjal
Zdravil si bo kmalo pravih nabral.
22. Čas je jezdec — vedni bežec.
23. Mladost greši — starost pokori.
24. Čislajmo življenje, da si zlajšamo trpljenje.
25. Kdor sebi in svetu živi, se pogubi.
26. Kdor le slaščice prerad liže,
Gre siromaštvu vedno bliže.
27. Grehu se lahko izognemo, starosti se ne moremo.

Naloga.

(Priobčil Cid Em Nafr.)

Bra, ca, coz, ček, da, div, do, fran, ga, ja, jan, ka, ki, ko,ksi, li, lez, ma, mač, me, mi, mo, na, ni, ni, nje, no, pra, prag, pro, prot, rar, ri, ris, ro, ska, slav, sle, slo, sta, u, up, va, ven, vi, zvon, že.

Zložite gorenje zlage v besede sledečega pomena: 1. tolika kot nada, 2. rokodelec, 3. del glave, 4. ime slavnega naroda v Evropi, 5. moško ime, 6. trg na Gorenjskem, 7. dve podobni si pomladanski cvetlici, 8. kraj, kjer živimo, 9. dve zveri, 10. moško ime, 11. napoved prihodnjih rečij, 12. navadna gozdna rastlina, 13. hišni del, 14. del durij, 15. zajmek.

Ako ste besede prav pogodili, napišite jih v navpične vrste monštrance od zgoraj nizdoli. Zadnja, s pikami zaznamovana vrsta pové vam od leve proti desni začetek priljubljene pesmi, ki se poje o sv. rešnjem Telesu.

(Odgonetka in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Uganka.

(Priobčil Angelar Zdenčan.)

Za zvezdo jaz na nebu vem,
Njen jasni svit je mil ljudem:
Ta zvezda šteje šest glasov.
Odbij ji spredaj jeden glas,
Pomén prikaže se ti nov,
Ki znači ženskino imé,
Pozna je vsaka naša vas.
Nato odstrani črki dve,
Tedaj Francosko imaš mesto,
Bolniki tja hitijo često.
Če črki prvi dve imaš,
Trdilni glas mi ž njima daš.
No, slednjič prve črke tri
Znane sovražnika noči.
Kdor uganko to umé,
Naj »Vrtcu« brzo jo pové!

(Odgonetka uganke in imena rešilcev v prih. listu.)

Rešitev rebusa v 5. številki:

**Vesela narava, pobožno srce
Več sreče donaša, kot zlate gore.**

Prav so rešili: Zapanc Ernest, učenec IV. razr. c. kr. vadnice; Gartner Dragica in Klemenec Micička, učenki III. razr. v Planini; Zorko Franjo, dijak v Ljubljani; Jelenec Micička in Jožek, učenec v Božakovem; Gomilšek Marica, Kreč Boženka, Govekar Pavla in Windischer Mimica, učenec I. razr., Adamič Marica, Črne Minka, učenek II. razr. slov. mešč. šole pri gg uršulinkah v Ljubljani; Ažman Ciril, Ciber Jaka, Dolence Matej, Dolinar Josip, Urbas Ivanko, dijaki alojzniki; Kaliger Leonora, Hlevika, Milica in Justina, nadučiteljice hčerke pri sv. Križu pri Kostanjevici; Mimi Rantova, poštna uprav. na Dobrovi; Gantar Anica, učenka na Čatežu; Pirc Stana in Ciril v Ljubljani; Majoron Minka, Kalan Sofi, Vilar Mici, Lewicki Emica in Gartner Alibna, učenke pri gg. uršulinkah v Ljubljani; Žencovich Ema, učenca IV. r. v Ljutomeru; Hartman Robert in Kristina, učenca v Vel. Laščah; Schneider Ivana, učiteljica v Cezanjevcih; Slamberger Inka, učenka IV. razr. v Ljutomeru; Cof Ivan, četrtošolec v Kranju; Hraščev Bogomil, Baš Otokar, učenca IV. razr. okol. sole v Celju; Šrimpf Zmagoslav, učit. pri Svetem Ksaveroju; Šajovic Gvidon, tretješolec v Kranju; Milavec Mici in Francička, Primožič Marjetka, Tršar Mici in Zadnik Jerica, učenke v Planini; Slamberger Anton in Kartin Herbert, gimnazijca v Mariboru; Kržančič France in Micička, Oster Anica in Razlag Ivanka, učenec in učenec pri svetem Križu blizu Ljutomera; Guštin Milan, učitelj, Tancar Mart., Tancar Minka, Klinar Ana, Vovk Franja, pevke na Jesenicah; Pečnik Ana, učenka na Rečici; Jane Minka, učenka II. razr. v Braslovčah; Job Janja, Končina Dragotina, Rant Slavka, Vrhune Franičiška, gojenke Lichtensturnovega zavoda v Ljubljani; Pirc Ivan in Tršar Julij, učenca v Planini; Salberger Adolf, prvošolec v Kranju; Romih Božidar, učenec na Viðmu.

Prošnja.

S prihodnjo številko se prične drugo polletje. Prosimo one p. n. naročnike, kateri še niso poravnali naročnine, naj bi blagovolili to storiti v kratkem času. Ob jednem prosimo vse prijatelje mladine, naj priporočajo in širijo naš list. Novim naročnikom še lahko postrežemo z vsemi številkami. Priporočamo tudi prejšnje letnike »Vrtca« in »Angeljčka«:

Upravnštvo.

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsakega meseca in stoji s prilogu vred za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. — Uredništvo in upravnštvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdajatelj, založnik in urednik **Ant. Kržič**. — Natisnila Kateliška Tiskarna v Ljubljani.